

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

judecătorii:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Bozișor", în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni către Societății cu Răspundere Limitată "Bozișor" SRL, intervenient accesoriu ÎI "Orhidea Nani" privind transmiterea bunurilor ipotecate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Bozișor", menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 03 septembrie 2015,

c o n s t a ț ă:

La 29 aprilie 2015, reclamanta Societatea comercială BC „Banca Socială” S.A. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SC "Bozișor" SRL, intervenientul accesoriu ÎI "Orhidea Nani" privind transmiterea bunurilor ipotecate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, a acordat credite Î.I."Orhideia - Nani", conform contractelor: nr.25/2012 din 05.12.2012, credit în sumă de 1 900 000,00 lei, cu scadența finală la 04.12.2014; nr.01/2013 din 25.01.2013, credit în sumă de 1 500 000,00 lei, cu scadența finală la 23.01.2015; nr.06/2013 din 16.04.2013, credit în sumă de 2 000 000,00 lei, cu scadența finală la 15.04.2015; nr.01/2014 din 28.01.2014, credit în sumă de 2 100 000,00 lei, cu scadența finală, la 27.01.2016; nr.16/2013 din 25.07.13, credit în sumă de 2 000 000,00 lei, cu scadența finală la 24.07.2015; nr.12/2014 din 20.06.14, credit în sumă de 4 325 000,00 lei, cu scadența finală la 19.06.2017; nr. 13/2014 din 20.06.2014, credit în sumă de 20.06.2013, cu scadența finală la 19.06.2016.

În scopul asigurării executării la timp a obligațiilor asumate conform contractelor de credit, SC "Bozișor" SRL potrivit clauzelor contractului de ipotecă nr. 03 din 29.12.2011 înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. 5501/12/916 din 24.01.12, cu acordurile adiționale: nr.68/2012 din 05.12.2012, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. 5501/12/24134 din 14.01.13; nr. 16/2013 din 16.04.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/7955 din 22.04.2013; nr.30/2013 din 11.06.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/12736 din 21.06.13; nr. 33/2013 din 25.07.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/15013 din 29.07.13; nr. 03/2014 din 28.01.2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/14/2162 din 30.01.14; nr.24/2014 din 20.06.2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/14/16141 din 23.06.14, a depus în gaj: teren cu destinația agricolă, cu suprafața de 0,922 ha, cu nr. cadastral 5501205.447; Construcție agricolă, agroindustrială cu suprafața de 206.9 m.p. cu nr. cadastral 5501205.447.01; situate pe adresa: or. Ialoveni, str. Mihai Viteazu 3B și aparține debitorului ipotecar - SC "Bozișor" SRL, IDNO 1005600057680. Bunul imobil ipotecat a fost evaluat de părți, de comun acord, la suma de 950 500 lei.

Sustine că, din motivul neachitării și în legătură cu nerespectarea prevederilor contractuale de către ÎI "Orhidea Nani" întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă și conform art.488 Cod Civil, art.67 alin.(l) din Legea cu privire la gaj, art. 31 al Legii R.M. "cu privire la ipotecă", la data de 06.02.2015, Banca a înaintat în adresa părților, notificarea cu nr.2530-59/800 despre intenția de exercitare a dreptului de ipotecă, prin care s-a solicitat transmiterea benevolă în termen de 20 zile calendaristice a bunurilor ipotecat, pentru comercializarea în condițiile legii întru stingerea datoriei aferente contractelor de credit, însă toate aceste acțiuni au rămas fără răspuns și fără exercitare.

A indicat că, la 18.03.2015, SC "Bozișor" SRL a înregistrat în Registrul bunurilor imobile Preavizul cu nr. 2530-120/119 din 06.03.2015 în privința bunului ipotecat despre intenția de exercitare a dreptului de ipotecă asupra bunului nominalizat, pentru a fi comercializat în condițiile legii, cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit. Iar, până în prezent debitorul ipotecar nu a transmis benevol bunurile ipotecate, deși termenul acordat a expirat. Atât în notificare cât și în preaviz, Banca a informat părții despre dreptul de a achita suma restantă sau înlăturarea în alt mod a omisiunii de executare corespunzătoare a obligațiilor sale, pentru evitarea continuării procedurii de executare a dreptului de gaj inițiată de Bancă, însă aceștia au rămas indiferenți, neconformându-se și nefolosindu-se de drepturile sale.

Explică că, la data 22.04.2015, datoria totală a ÎI "Orhidea Nani", față de Bancă, constituie suma de 9 841 373,37 lei, reieșind din contractele de credit.

Solicită transmiterea în posesia BC "Banca Socială" S.A., bunurilor ipotecate situate în or. Ialoveni, str. Mihai Viteazul 3B și care constau din teren cu destinația agricolă cu suprafața de 0,922 ha, cu nr. cadastral 5501205.447; Construcție agricolă, agroindustrială cu suprafața de 206.9 m.p. cu nr. cadastral 5501205.447.01; ce aparține

cu drept de proprietate debitorului ipotecar - SC "Bozișor" SRL IDNO 1005600057680 și care urmează a fi comercializate în condițiile legii cu scopul stingerii parțiale a datoriei; Evacuarea tuturor persoanelor care se vor afla în imobilul sus menționat; încasarea taxei de stat în sumă de 4 752,5 lei din contul pârâtului.

Prin hotărârea judecătoreiei Ialoveni din 03 septembrie 2015, s-a admis acțiunea.

S-a transmis silit de la debitorul ipotecar SRL "Bozișor" în posesia BC,,Banca Socială" pentru executarea contractelor de creditare al ÎI "Orhidea Nani" pentru anii 2012-2014 și acordurilor adiționale, a terenului cu destinație agricolă cu suprafața de 0,922 ha cu nr. cadastral 5501205.447 și construcție agricolă agroindustrială cu S-206,9 m.p. cu nr. cadastral 5501205447.01, pentru a fi comercializate în scopul stingerii datoriilor acumulate de 9841373,37 lei, în baza contractului de ipotecă nr.03 din 29.12.2011 și acordurilor adiționale, cu evacuarea tuturor persoanelor care se vor afla în bunul ipotecat.

S-a încasat de la SC"Bozișor"SRL în folosul BC,,Banca Socială" SA cheltuielile de judecată-rezultate din plata taxei de stat în mărime de 4752,50 lei.

La 17 septembrie 2016, SRL"Bozișor" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoreiei Ialoveni din 03 septembrie 2015 (f.d.91), completat la 17.09.2015 (f.d.106-108).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 22 iunie 2016 a respins apelul declarat de SC"Bozișor"SRL. A menținut hotărârea Judecătoreiei Ialoveni din 03 septembrie 2015 (f.d.138-144).

În motivarea deciziei, instanța de apel a invocat că, BC,,Banca Socială" SA a acordat credite ÎI "Orhidea Nani", conform contractelor: nr.25/2012 din 05.12.2012, credit în sumă de 1 900 000,00 lei, cu scadența finală la 04.12.2014; nr.01/2013 din 25.01.2013, credit în sumă de 1 500 000,00 lei, cu scadența finală la 23.01.2015; nr.06/2013 din'16.04.2013, credit în sumă de 2 000 000,00 lei, cu scadența finală la 15.04.2015; nr.01/2014 din 28.01.2014, credit în sumă de 2 100 000.00 lei, cu scadența finală la 27.01.2016; nr.16/2013 din 25.07.13, credit în sumă de 2 000 000,00 lei, cu scadența finală la 24.07.2015; nr.12/2014 din 20.06.14,.credit în sumă de 4.325 000,00 lei, cu scadența finală la 19.06.2017; nr.13/2014 din 20.06.2014, credit în sumă de 20.06.2014, cu scadența finală la 19.06.2016 (f.d.10).

Totodată a indicat că, în scopul asigurării executării la timp a obligațiilor asumate conform contractelor de credit, SRL"Bozișor", potrivit clauzelor contractului de ipotecă nr.03 din 29.12.2011 înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. 5501/12/91"6 din 24.01.12, cu acordurile adiționale: nr.68/2012 din 05.12.2012, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/12/24134 din 14.01.13; nr. 16/2013 din 16.04.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/7955 din 22.04.2013; nr.30/2013 din 11.06.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/12736 din 21.06.13; nr.33/2013 din 25.07.2013, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/13/15013 din 29.07.13; nr.03/2014 din 28.01.2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/14/2162 din 30.01.14; nr.24/2014 din 20.06.2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.5501/14/16141 din

23.06.14, a depus în gaj: teren cu destinația agricolă, cu suprafața de 0,922 ha, cu nr. cadastral 5501205.447; Construcție agricolă, agroindustrială cu suprafața de 206.9 m.p. cu nr. cadastral 5501205.447.01; situate pe adresa: or. Ialoveni, str. Mihai Viteazu 3B. Bunul imobil ipotecat a fost evaluat de părți, de comun acord, la suma de 950 500 lei.

A stabilit că, la 18.03.2015 BC„Banca Socială” SA a înregistrat în Registrul bunurilor imobile Preavizul cu nr. 2530-120/119 din 06.03.2015 în privința bunului ipotecat despre intenția de exercitare a dreptului de ipotecă asupra bunului nominalizat, pentru a fi comercializat în condițiile legii, cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit, însă, debitorul ipotecar până în prezent nu a transmis benevol bunurile ipotecate, deși termenul acordat a expirat.

Mai mult ca atât, instanța de apel a făcut trimitere la alin.(1) art.487 Cod Civil, care prevede că, creditorul gajist poate să exercite dreptul de gaj dacă debitorul gajist nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de lege și contract.

În același context, a reținut art. 490 alin.(1) Cod Civile, indica bunul gajat se transmite în posesiunea creditorului gajist pentru a fi vândut, în condițiile legii.

Astfel, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a admis cererea de chemare în judecată ținând cont de temeiurile sus menționate.

La 29 noiembrie 2016 SRL"Bozișor" a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea (f.d. 166-169).

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, pe parcursul examinării pricinii s-a demonstrat prin probe pertinente și concludente netemeinicia acțiunii depuse de BC„Banca Socială” SA, fiind prezentate probe justificative ce confirmă toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.145).

Însă, la materialele cauzei nu se regăsesc careva probe ce ar confirma recepționarea de către părți a copiei deciziei. Astfel recursul declarat la data de 19 noiembrie 2016, se consideră depus în termen.

La data de 05 ianuarie 2017, în adresa intimatei BC„Banca Socială” SA a fost expediat spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL"Bozișor", cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.186).

La 30 ianuarie 2017, intimata BC„Banca Socială” SA a depus referință la recursul declarat de SRL "Bozișor", indicând că, recursul sus menționat este neîntemeiat și nefondat, care urmează a fi respins ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL "Bozișor" este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL "Bozișor" nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or, recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentele SRL "Bozișor" precum că, decizia contestată a fost adoptată în rezultatul aplicării eronate a cadrului legal fie interpretându-se în mod eronat normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Or, potrivit materialelor cauzei, creditorul ipotecar BC „Banca Socială” SA a cerut executarea dreptului de ipotecă, deoarece debitorul SRL "Bozișor" nu a îndeplinit în modul corespunzător obligația garantată prevăzută de contractul de ipotecă.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la

fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL "Bozișor" ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de SRL "Bozișor" se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu